

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 749/2021
21.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Невенке Важић, Биљане Синановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др, због кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Виктора Јухаса Ђурића и браниоца окривљеног ББ, адвоката Борислава Перовића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 50/19 од 12.10.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 183/21 од 28.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.12.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Сомбору К 50/19 од 12.10.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 183/21 од 28.04.2021. године и то захтев браниоца окривљене АА, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, а захтев браниоца окривљеног ББ, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору К 50/19 од 12.10.2020. године окривљени АА и ББ су, поред осталих, оглашени кривим због кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, за које су им утврђене казне затвора и то: окривљеној АА казна затвора у трајању од 1 године и окривљеном ББ казна затвора у трајању од 1 године и 2 месеца и због кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. Кривичног законика (КЗ) за које су им утврђене казне затвора и то: окривљеној АА казна затвора у трајању од 8 месеци и окривљеном ББ казна затвора у трајању од 1 године, па су осуђени на јединствене казне затвора и то: окривљена АА на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци у коју се урачунава време лишења слободе од 14.04.2016. године до 16.04.2016. године, а окривљени ББ на јединствену казну затвора у трајању од 2 године у коју се урачунава време лишења слободе од 14.04.2016. године до 16.04.2016. године. Окривљени су обавезани да солидарно плате трошкове кривичног поступка у износу од 45.141,72

динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења. На основу члана 258. ЗКП, оштећени су са постављеним имовинскоправним захтевима упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 183/21 од 28.04.2021. године, делимичним усвајањем жалби бранилаца окривљених АА, ВВ и ББ, првостепена пресуда је преиначена у делу који се односи на кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. у вези члана 33. КЗ, тако што је другостепени суд окривљене АА, ВВ и ББ на основу члана 423. тачка 2) ЗКП ослободио од оптужбе да су извршили кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ, те је окривљене због кривичног дела разбојничка крађа из члан 205. став 1. у вези члана 33. КЗ за које су првостепеном пресудом оглашени криви осудио и то: окривљену АА на казну затвора у трајању од 1 године, окривљену ВВ на казну затвора у трајању од 1 године и окривљеног ББ на казну затвора у трајању од 1 године и 2 месеца, у које казне им се урачунава време лишења слободe од 14.04.2016. године до 16.04.2016. године, док су у преосталом делу жалбе бранилаца окривљених и жалба Вишег јавног тужиоца у Сомбору одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена. На основу члана 264. став 1. и 4. ЗКП, окривљени су обавезани на плаћање судског паушала у износу од по 10.000,00 динара, који су дужни да плате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, док су окривљени ослобођени дужности плаћања трошкова кривичног поступка, те је одлучено да исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљене АА, адвокат Виктор Јухас Ђурић, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење или да исте преиначи у ослобађајућу пресуду и одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине;
- бранилац окривљеног ББ, адвокат Борислав Перовић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине у делу који се односи на кривично дело разбојничка крађа из члан 205. став 1. у вези члана 33. КЗ и списе предмета врати првостепеном суду на поновно одлучивање, као и да се бранилац окривљеног, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, обавести о седници већа.

Врховни касациони суд доставио је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио је списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијана правноснажна пресуда заснива на доказима на којима се према одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и то на записнику о препознавању окривљене АА у

Полицијској управи Сомбор Ку 202/16 од 14.04.2016. године и на исказу – препознавању оштећене ГГ од 14.04.2016. године и 30.09.2020. године. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да је записник о препознавању окривљене АА од 14.04.2016. године незаконит, из разлога што бранилац није присуствовао радњи препознавања у тренутку када је оштећена ГГ давала опис извршиоца кривичног дела и у тренутку доделе бројева, а ради се о обавезној одбрани, при чему полиција није доставила суду фотографије о обављеној радњи препознавања. Препознавање окривљене од стране оштећене ГГ на главном претресу одржаном дана 30.09.2020. године је према наводима захтева, такође доказ на коме се пресуда не може заснивати, јер оштећена дана 05.02.2016. године, приликом критичног догађаја, услед акутног стреса није била у стању да запази карактеристике извршилаца, а на главном претресу се испоставило да окривљене у битном другачије изгледају од описа који је оштећена пружила пре обављања радње препознавања у полицији.

Врховни касациони суд је изнете наводе браниоца окривљене АА оценио као неосноване.

Наиме, изложене наводе захтева у делу којим се указује да је записник о препознавању лица у Полицијској управи Сомбор Ку 202/16 од 14.04.2016. године незаконит доказ, бранилац окривљене АА је истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Апелациони суд у Новом Саду, као другостепени суд, је нашао да су ти жалбени наводи неосновани о чему је на страни 8, у ставу другом дао јасне и довољне разлоге, које као правилне прихвата и овај суд и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на те разлоге упућује. Поред тога, одредбама члана 90. и члана 100. ЗКП, није прописано обавезно сачињавање фото-криминалистичке документације о доказној радњи препознавања, тако да, по оцени овога суда, чињеница што полиција уз записник о препознавању лица од 14.04.2016. године није доставила и фотографије које се односе на ту доказну радњу, наведени доказ, насупрот наводима захтева, не чини незаконитим.

Надаље, из списка предмета произлази да у току главног претреса није извршена посебна доказна радња препознавања лица у смислу одредаба члана 90. и члана 100. ЗКП, већ се оштећена ГГ у склопу свог исказа на главном претресу изјаснила да су окривљене АА и ВВ особе које је критичном приликом затекла како излазе из дворишта њене куће, као и да остаје при раније датим исказима у поступку, односно при тврдњи изнетој у полицији приликом препознавања лица од 14.04.2016. године која се тиче описа женских лица, као извршилаца предметног кривичног дела, које изјашњење на главном претресу представља саставни део исказа овог сведока, а не доказну радњу препознавања лица, док питање оспоравања оцене исказа сведока од стране суда представља чињенично, а не правно питање.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева браниоца окривљене АА којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног ББ у захтеву за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП наводима да према резултатима доказног поступка и чињеничном опису радње извршења дела из изреке првостепене пресуде не произлази постојање претходног договора између окривљеног ББ и осталих окривљених у

погледу примене силе или претње ради задржавања одузетих ствари, нити да је он са другим окривљенима заједнички деловао у циљу остварења таквог договора, због чега се, према ставу одбране, у конкретном случају не може радити о саизвршилаштву у смислу члана 33. КЗ. Како је одредбом члана 36. став 1. КЗ прописано да саизвршилац одговара за извршено кривично дело у границама свог умишљаја или нехата, то по ставу браниоца без постојања претходног договора између окривљеног ББ и осталих окривљених, радње овог окривљеног нису могле бити правно квалификоване као кривично дело разбојничка крађа из члана 205. став 1. у вези члана 33. КЗ, већ, евентуално, као кривично дело тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1) у вези члана 33. КЗ. Поред наведеног, бранилац у захтеву истиче и то да се кривично дело разбојничка крађа из члана 205. став 1. КЗ може извршити само са директним умишљајем, који обухвата свест да се одузима туђа покретна ствар и да се у циљу њеног задржавања употребљава сила или претња, што у изреци правноснажне пресуде није описано, па је самим тим искључена могућност осуде окривљеног ББ за ово кривично дело.

Изнете наводе захтева захтева бранилац окривљеног ББ Врховни касациони суд оцењује оцењује као неосноване.

Врховни касациони суд налази да из чињеница и околности означених у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде и то: „да су окривљени АА, ВВ и ББ способни да схвате значај свога дела и управљају својим поступцима, свесни свога дела и хтели његово извршење, заједно, у намери да присвајањем туђе покретне ствари прибаве себи противправну имовинску корист, најпре путничким возилом којим је управљао окривљени ББ, дошли из Суботице у ..., где су у близини куће оштећене ГГ паркирали возило у коме је окривљени ББ остао да чува стражу, док су окривљене АА и ВВ, заједно са НН окривљеним мушким лицем, проваљивањем употребом подесног предмета отворили улазну капију и врата куће оштећене, ушли у исту, одакле су након извршене преметачине одузели наведене покретне ствари у власништву оштећене која се у том тренутку враћала кући и која их је затекла у делу крађе, према којој су окривљени употребили силу у намери да украдене ствари задрже, након чега су напустили лице места и ушли у путничко возилу у којем их је све време чекао окривљени ББ, којом приликом су били свесни да је њихово дело забрањено“, по налажењу овог суда, произлази да се у радњама окривљеног ББ стичу сва законска како објективна тако и субјективна обележја кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 1. у вези члана 33. КЗ.

Према одредби члана 33. КЗ, ако више лица учествовањем у радњи извршења са умишљајем или из нехата заједнички изврше кривично дело, или остварујући заједничку одлуку другом радњом са умишљајем битно допринесу извршењу кривичног дела, свако од њих казниће се казном прописаном за то дело.

Да би постојало саизвршилаштво код кривичног дела разбојничка крађа из члана 205. став 1. КЗ није неопходно да свако од саизвршилаца предузима све инкриминисане радње, већ да свако од њих жели извршење кривичног дела као своје и да у време извршења дела учини било коју радњу којом се омогућава његово извршење, а што је у конкретном случају окривљени ББ учинио предузимањем радње описане у изреци првостепене пресуде. Према изнетом, по оцени овога суда, окривљени ББ је заједно са осталим окривљенима извршио предметно кривично дело

на основу јасне поделе улога неопходних за остварење дела, при чему је умишљај свих окривљених био усмерен у истом правцу и исти је обухватао свест да се заједничким деловањем, које чини целину, одузимају туђе покретне ствари и да се у циљу њиховог задржавања употребљава принуда уз присуство намере да се присвајањем украдених ствари прибави за себе противправна имовинска корист. Све наведено, без обзира што у чињеничном опису дела у изреци правноснажне пресуде није наведено да је између окривљених постојао претходни договор о извршењу предметног кривичног дела, а што произилази из описаних радњи окривљених и по оцени овога суда, окривљеног ББ чини саизвршиоцем у извршењу кривичног дела разбојничка крађа из члан 205. став 1. КЗ, а не кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. КЗ, како се то неосновано указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неосноване наводе захтева браниоца окривљеног ББ да је правноснажном пресудом на штету окривљеног повређен закон из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљене АА у захтеву за заштиту законитости наводи и то да је исказ оштећене ГГ, саслушане у својству сведока контрадикторан и непоуздан, те да се као такав не може прихватити као веродостојан, с обзиром на то да је она мењала свој исказ у погледу висине имовинскоправног захтева, односно није могла да се сети имена мајстора који је поправио врата куће, а посебно имајући у виду чињеницу да иста због стреса услед напада извршилаца није ваљано видела и запамтила нападаче, чије физичке особине су супротне ономе што је описала пре обављене радње препознавања.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљене АА изнетим наводима захтева оспорава оцену исказа оштећене ГГ од стране суда износећи сопствене чињеничне закључке који су другачији од оних утврђених у правноснажној пресуди, те указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа - судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

